

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ŞİRK NEDİR? MÜŞRİK KİMDİR?

Hüseyin Cinisli

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ﴾

«Ey îmân edenler! Peygamber sizi, size hayat verecek şeylere davet ettiği zaman, Allah'a ve Rasûl'e icâbet edin.»

8/Enfal Sûresi-24

**Müellifinden İzin Almak Şartıyla
Hiçbir Hakkı Mahfûz Değildir.**

SUNUŞ

Hamd, gökleri ve yeri yaratan, karanlıkları ve nûru var eden Allah’a aittir. Bununla birlikte kâfirler başkalarını Allah’a denk tutuyorlar. [6/En‘âm, 1] Allah’ın elçisi, peygamberlerin sonuncusu, ibâdet ehlinin önderi, Abdullah oğlu Muhammed’e, tertemiz âilesine ve ashâbına salât ve selâm olsun.

Bu kitapçığın ismi, “Şirk Nedir? Müşrik Kimdir?” yerine, şu isimlerden biri de olabilirdi: “Lâ ilâhe illallah’ın Haki-katî”, “Peygamberler Neden Gönderildi?”, “Onlara Neden Müşrik İsmi Verildi?”, “Peygamberimiz ile Kavmi Arasındaki Çekişmenin Sebebi”, “Rasûlullah Onlarla Neden Savaştı?”, “İslâm Nedir?” Bu sıraladığımız şeylerin cevapları birbiriyle öylesine iç içedir ki, birine verdiğiniz cevap diğerlerinin de cevabını içerir. Hepsine ayrı ayrı cevap vermeye kalkışırsanız, verilen cevaplar pek çok nokta i’tibâ-riyle birbirinin aynı gibi olacaktır. Bu küçük kitapçığın, yukarıda sıraladığımız ve hayatî önem taşıyan meselelerin tümüne, nisbî bazı cevaplar içerdiğini rahatlıkla söyleyebiliriz. Hatta bu kitapçıkta; “Lâ ilâhe illallah” ın bâtil tefsîrlerine, hususen “Lâ ilâhe illallah” ı “Allah’tan başka yaratan, kâinâtı sevk ve idâre eden bir Rabb yoktur” sözleri

ile tefsîr eden, –Allah şerlerinden korusun- kelamcılara ve “Lâ ilâhe illallah” ı “Hâkimiyet Allah’ındır. O’ndan başka hüküm koyucu yoktur” sözleri ile tefsîr eden, –Allah şerlerinden korusun- dînin ideolojik yorumcularına, zımnî olarak reddiye vardır. *el-Hamdu lillah*

Bu kitapçığı, Ehl-i Sünnet’in gözbebeği, Muslih, Müceddid ve İmâm **Şeyhulislâm Muhammed b. Abdilvahhâb et-Temîmî en-Necdî** rahimehullah’ın “*el-Kavâidu’l-Erbâa*” isimli küçük risâlesini esas alarak hazırladım.

Rabbim azze ve celle’den niyyetimi bütün şirk şâibelerinden yana temiz kılmasını, amelimi kabul buyurmasını, sırf O’nun hoşnutluğu için yapılmış işlerin arasına katmasını, benimle ateş arasında bir engel yapmasını diliyorum. Şüphesiz O her sesi işiten, her niyyeti bilen, her şeyi yapmaya güç yetirendir. Efendimiz Muhammed’e, eşleri olan annelerimize, zürriyetine, ashâbına ve kıyâmete dek onun yolundan gidenlere salât ve selâm olsun.

Hüseyin Cinisli

6 Şaban 1428

İstanbul

ebu_abdillah@hotmail.com

ŞİRK NEDİR? MÜŞRİK KİMDİR?

DÖRT KÂİDE (*)

Hamd, göklerde ve yerde ne varsa hepsinin sahibi olan Allah'a aittir. Âhirette de hamd O'nundur. O Hakîm ve Habîrdir. [34/Sebe, 1] Salât ve selam peygamberlerin önderi, yaratılmışların en fazîletlisi, Abdullah oğlu Muhammed'in, tertemiz âilesinin ve ashâbının üzerine olsun.

Şirk: Affedilmeyecek Suç!

Ey kardeşim! Rabbimiz Allah'ın âyetleri ile seni uyarmak ve öğüt vermek için bu satırları kaleme alıyorum. Ey âhiretini düşünen, ateşe girmekten korkan, cenneti isteyen kul! Yüce yaratıcımızın şu buyruklarına kulak ver ve üzerlerinde iyice düşün!

﴿وَلَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ

مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾

(*) Bu kitapçık *Şeyhulislam, Müceddid İmâm Muhammed b. Abdilvahhâb et-Temîmî en-Necdî* rahimehullah'ın «el-Kavâidu'l-Erbâa» isimli risâlesinden faydalanılarak hazırlanmıştır. İnşâallah, bu risâleyi, meşhur şerhleriyle birlikte yayına hazırlıyoruz.

“Andolsun ki sana da (ey Rasûlüm) senden önceki (peygamber)lere de şöyle vahyedildi: «Eğer şirk koşarsan, yemin olsun ki amelin büsbütün boşa gider ve kesinlikle hüsrâna düşenlerden olursun.»” [39/Zümer Sûresi: 65]⁽¹⁾

Ey kardeşim! Yüce rabbimizin bütün peygamberlere ve peygamberimiz sallallahu aleyhi ve sellem'e nasıl hitâb ettiğini düşün! Onlar için yapılan bu uyarıya biz onlardan daha muhtaç değil miyiz? Ne acı bir gerçek ki, ilim adamı kılığındaki bazı yol kesiciler, dün ve bugün insanların en çok ihtiyaç duyduğu bu uyarıyı umursamaz olmuşlardır. Ne nefislerine ne de başka insanlara böyle bir uyarıda bulunmazlar. Hatta onlara göre şirk, ümmetin öncelikli meselesi değildir. Fe-subhânallah!

(1) Müfessirlerin İmâmı İbn Cerîr et-Taberî rahimehullah bu âyetin tefsirinde şöyle demektedir: «“**Sana da senden öncekilere de şöyle vahyedildi**” Yani, ey Muhammed [sallallahu aleyhi ve sellem], rabbın sana ve senden önceki rasûllere vahyetti. “**Eğer şirk koşarsan**” Yani, Ey Muhammed! [sallallahu aleyhi ve sellem] eğer Allah'a herhangi bir şeyi şirk koşacak olursan, kesinlikle bütün amellerin boşa gider.» Bkz: *Tefsîru't-Taberî*, ilgili âyetin tefsiri.

“Andolsun ki eğer (o rasûller) şirk koşmuş olsalardı, bütün amelleri boşa giderdi.” [6/En‘âm Sûresi: 88]⁽²⁾

Allah bu sûrede, birbiri ardınca rasûl ve nebîleri zikretmiş, onlar hakkında pek çok övgülerde bulunmuştur. Zikredilen nebî ve rasûller şunlardır: İbrâhîm, İshâk, Ya‘kûb, Nûh, Dâvûd, Suleymân, Eyyûb, Yûsuf, Mûsâ, Hârûn, Zekerîyyâ, Yahyâ, Îsâ, İlyâs, İsmâ‘îl, Elyesâ, Yûnus, Lût. –aleyhimu’s-salâtü ve’s-selâm- Rabbimiz rasûl ve nebîler hakkındaki yüce buyruklarını şöyle tamamlamıştır. **“Eğer şirk koşsalardı bütün amelleri boşa giderdi.”** Allah’a yemin olsun ki bunda, düşünenler için büyük bir ibret vardır.

﴿وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحَبِطَ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾

⁽²⁾ İbn Cerîr et-Taberî rahimehullah bu âyetin tefsîrinde şöyle demektedir: «Eğer [daha önceki âyetlerde] isimlerini zikrettiğimiz bu peygamberler Rab’lerine şirk koşsalar, O’nunla birlikte başkasına da ibâdet etselerdi, işledikleri amellerin hepsi bâtil olur ve ecirleri yok olurdu. Çünkü Allah şirk ile birlikte hiçbir ameli kabul etmez.» Bkz: *Tefsîru’t-Taberî*, ilgili âyetin tefsîri.

“Hani Lukmân da oğluna şöyle demişti –ona nasihat ediyordu-: «Yavrucuğum! Allah’a şirk koşma, çünkü şirk çok büyük bir zulümdür.»» [31/Lukmân: 13]⁽³⁾

⁽³⁾ el-Hâfız İbn Kesîr rahimehullah bu âyetin tefsîrinde şöyle demektedir: «Yüce Allah Lukmân’ın oğluna yaptığı vasiyyeti haber vermektedir. Allah teâlâ onu, en güzel bir anış ile anmış, ona hikmet vermişti. Lukmân da insanlardan en çok şefkat duyduğu ve en çok sevdiği oğluna vasiyyette bulunuyordu. Ona, bildiği şeylerin en üstününü oğluna öğretmesi yaraşırdı. İşte bu yüzden, oğluna öncelikle, yalnızca Allah’a ibâdet etmeyi, O’na hiçbir şeyi ortak tutmamayı vasiyyet etti. Bunun ardından onu sakındırmak için: **“Çünkü şirk çok büyük bir zulümdür”** dedi. Yani, şirk zulümlerin en büyüğüdür. Buhârî, Abdullah ibni Mes‘ûd’dan şöyle dediğini rivâyet etmiştir: **«Onlar ki îmân ettiriler ve îmânlarına zulüm bulaştırmadılar»** [6/En‘âm, 82] âyeti inince, Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem’in ashabına ağır geldi de şöyle dediler: Hangimiz îmânına zulüm bulaştırmaz ki! Bunun üzerine Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: “Bu mesele sizin bildiğiniz gibi değildir. Lukmân’ın oğluna söylediği sözü iştirmedi mi? «Yavrucuğum! Allah’a şirk koşma, çünkü şirk çok büyük bir zulümdür.» Bu hadisi Müslim de rivâyet etmiştir.» Bkz: *el-Misbâhu’l-Munîr Fî Tehzîbi Tefsîri İbni Kesîr*, ilgili âyetin tefsîri. Ya‘kûb aleyhisselâm’ın oğullarına vasiyyeti de aynı çerçevededir: “Yoksa siz, Ya‘kûb’a ölüm gelip çatdığı vakit, orda şâhidler miydiniz? O vakit oğullarına şöyle diyordu: Benden sonra (yani öldükten sonra) kime ibâdet edeceksiniz? dediler ki: Senin ilâhına ve babaların; İbrâhîm, İsmâ‘îl ve İshâk’ın ilâhına, o tek ilâh’a ibâdet ederiz. Biz O’na teslim olmuş kimseleriz.” [2/Bakara, 133]

﴿قُلْ تَعَالَوْا أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبِّي عَلَيْكُمْ أَلَّا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا﴾

“(Ey Rasûlüm) De ki: Gelin, size rabbiniz neleri haram kıldığını okuyayım: O’na hiçbir şeyi ortak koşmayın.” [6/En’âm Sûresi: 151]

﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ

فَقَدْ أَفْرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا﴾

“Doğrusu Allah, kendisine şirk koşulmasını asla affetmez. Ondan başka günahları ise, dilediğine mağfiret eder. Kim Allah’a şirk koşarsa, şüphe yok ki çok büyük bir günah ile iftira etmiştir!” [4/Nisâ: 48]⁽⁴⁾

⁽⁴⁾ Allâme es-Sa’dî bu âyetin tefsîrinde şöyle der: «Allah şirkten başka günahları mağfiret etmek için pek çok sebepler var etmiştir. Günahları yok eden hasenatlar; dünyada, berzah hayatında ve kıyâmet günü başa gelebilecek ve günahlara keffâret olacak musibetler, Müminlerin birbirlerine yaptıkları dualar, şefaatçilerin şefaatleri ve bunların hepsinden daha yüce olan, îmân ve tevhîd ehlinde hak edenler için «O’nun rahmeti» gibi sebeplerle günahlar mağfiret olunur. Bu da, şirkin hilâfına bir durumdur. Çünkü müşrik, kendi yüzüne mağfiret kapılarını kapamış, kendisi için rahmet kapılarını kilitlemiştir. Taâtlerin –tevhîd olmadıkça- ona hiçbir faydası olmaz, başa gelen musibetlerin hiçbirinden yararlanamaz. Kıyâmet gününde onun için ne bir “şefaatçi olur, ne de sıcak bir dost” [26/Şuârâ:100-101] bulunur.» Bkz: *Tefsîru’s-Sa’dî*, ilgili âyetin tefsîri.

﴿وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَكَأَنَّمَا خَرَّ مِنَ السَّمَاءِ فَتَخْطَفُهُ الطَّيْرُ أَوْ تَهْوِي بِهِ

الرَّيْحُ فِي مَكَانٍ سَاجٍ﴾

“Her kim Allah’a şirk koşarsa, tıpkı gökten (yere doğru) düşüyor da (havada iken yırtıcı) kuşlar onu kapıyormuş veya rüzgar onu ücrâ bir köşeye atmış gibi olur.” [22/Hacc Sûresi: 31]⁽⁵⁾

﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ

بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا﴾

“Muhakkak ki Allah kendisine şirk koşulmasını asla affetmez. Ondan başka günahları ise dilediğine mağ-

⁽⁵⁾ Allâme Şeyh Abdurrahmân b. Nâsır es-Sa’dî rahimehullah bu âyetin tefsîrinde şöyle demektedir: «**“Her kim Allah’a şirk koşarsa”** onun misâli **“tıpkı gökten (yere doğru) düşüyor da (havada iken yırtıcı) kuşlar onu”** süratle **“kapıyormuş veya rüzgar onu ücrâ”** yani, uzak **“bir köşeye atmış gibi olur.”** İşte müşrikin hâli budur. Îmân da, korunmuş ve yükseltilmiş gök gibidir. Her kim îmânı terk ederse, onun durumu gökten aşağı düşen, çeşitli bela ve âfetlerle karşı karşıya kalmış bir kimse gibidir. Aynı şekilde müşrik, îmâna sıkı sıkıya sarılmayıp onu terk ettiğinde, şeytanlar bütün cihetlerden (saldırıp) onu kapıverir, parça parça ederler. Dînini de dünyasını da elinden alırlar.» Bkz: *Teysîru’l-Kerîmu’r-Rahmân fî Tefsîri Kelâmi’l-Mennân*, ilgili âyetin tefsîri.

firet eder. Her kim Allah’a şirk koşarsa, oldukça uzak bir sapıklık ile sapmış olur.” [4/Nisâ Sûresi: 116]

﴿وَقَالَ الْمَسِيحُ يَبْنَىٰ إِسْرَءِيلَ أَعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ إِنَّهُ مَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِن أَنْصَارٍ﴾ (٧٢)

“Meryem oğlu Îsâ dedi ki: Ey İsrâîl oğulları! Rabbim ve rabbiniz olan Allah’a ibâdet edin. Muhakkak ki her kim Allah’a şirk koşarsa, Allah ona cenneti haram kılmıştır. Varacağı yer cehennemdir ve zalimlerin hiçbir yardımcıları yoktur.” [5/Mâide Sûresi: 72]

﴿يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ نَجَسٌ﴾

“Ey İmân edenler! Şirk koşanlar, bir pislikten ibârettirler.” [9/Tevbe Sûresi, 28]⁽⁶⁾

⁽⁶⁾ Allâme Şeyh Abdurrahmân es-Sa’dî rahimehullah bu âyetin tefsîrinde şöyle demektedir: «Yani Allah’ın yanı sıra başkasına da ibâdet eden müşrikler, akîdelerinde ve amellerinde habistirler. Allah ile birlikte, ne fayda ne de zarar veremeyecek ve kişiye gelebilecek hiçbir şeyi önleyemeyecek ilâhlara ibâdet edenden daha necis kim olabilir? Onların amelleri, Allah ile savaşmak, Allah yolundan alıkoymak, bâtıla yardımcı olmak, hakkı reddetmektir. Islah ile değil, fesad ile amel ederler. O halde evlerin en temiz ve en şerefli olanını onlardan temizlemeniz gerekir.» Bkz: *Teyşîru’l-Kerîmu’r-Rahmân fî Tefsîri Kelâmi’l-Mennân*, ilgili âyetin tefsîri.

Ey kardeşim! Eğer yukarıdaki âyetleri iyice okuyup kavradıysan; sen de kesin bir şekilde anlamışsındır ki: Allah’ın haram kıldığı şeylerin en büyüğü şirktir, şirk koşanlar asla affedilmeyecek, ebedî cehennemlik olacaklardır. Şirk koşanların namazı, zekâtı, orucu, haccı ve diğer bütün ibâdetleri ve iyilikleri boşa gidecek ve hiçbir fayda sağlamayacaktır. Şimdi, hiç düşünülebilir mi ki, Yüce Allah şirki haram kılsın, en büyük günah olduğunu haber versin ve cezâsını ebedî cehennem olarak belirlesin, sonra da şirkin ne olduğunu açıklamasın!? Evet, Allah şirkin ne olduğunu ve müşriklerin kimler olduğunu Kur’ân’da, apaçık bir sûrette haber vermiştir. Şimdi şirkin ne olduğunu ve müşrikin kim olduğunu öğrenmek için, Kur’ân’da zikredilen şu dört kâideyi üzerinde iyice düşünerek –ve gerekirse tekrar tekrar- oku. Ve bil ki bunu öğrenmek senin için, dînin diğer bütün şu’belerini öğrenmekten daha öncelikli ve önemlidir.

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

Birinci Kâide

Bil ki, Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'i Mekke'den çıkaran, onunla savaştı ve Rasûlullah'ın da kendisiyle savaştığı Mekkelî müşrikler; Allah'ın varlığını, her şeyin yaratıcısı olduğunu, kâinatın işlerinin, O'nun tarafından çekip çevrildiğini biliyor ve böylece i'tikâd ediyorlardı. Evet, onlar «Allah bizim ve her şeyin yaratıcısıdır, rızıkları veren Allah'tır, bütün kâinatın sahibidir» diye inanmalarına rağmen, bu inançları ile İslâm'a girmiş olmadılar. O gün bu inancı taşımak îmân ehli sayılmak için tek başına yeterli olmadığı gibi, bu gün de yeterli değildir. Bunun delili Yüce Allah'ın şu buyruqlarıdır:

﴿وَلَيْنِ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ﴾ (87)

“Sorsan onlara: ‘Kendilerini kim yarattı?’ Elbette ‘Allah’ derler. O halde nasıl çevriliyorlar?” [43/Zuhuf Sûresi: 87]⁽⁷⁾

⁽⁷⁾ İmâm İbn Cerîr et-Taberî rahimehullah bu âyetin tefsîrinde şöyle demektedir: «Yani, ey Muhammed, senin şu kavminden Allah'a şirk koşanlara sorsan kendilerini kim yarattı diye, ‘bizleri Allah yarattı’ derler.» Bkz: *Tefsîru't-Taberî* ilgili âyetin tefsîri.

﴿وَلَيْنِ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ

الْعَلِيمُ﴾ (9)

“Sorsan onlara: ‘O gökleri ve yeri kim yarattı?’ elbette, diyecekler: ‘Onları azîz ve alîm olan (Allah) yarattı.’” [43/Zuhuf Sûresi: 9]⁽⁸⁾

“Gökleri ve yeri kim yarattı?” denilince bu güzel cevâbı verebilecek kaç kişi vardır!? Bu âyet, müşriklerin Allah'ın isimlerinden –Rahmân gibi bazısını inkâr etseler de- bazısını ikrar ve kabul ettiklerini göstermektedir. Fakat bu ikrar ve kabullerinin hiçbirisi onları İslâm dâiresine sokmadı. Yine onlar, bütün bu ikrar ve itiraflarına rağmen, müşrik isminin kapsamından çıkmadılar. Ve onlara müşrik denilmesinin sebebi, kesinlikle iki veya daha fazla yaratıcıya i'tikâd etmeleri değildi.

⁽⁸⁾ İmâm İbn Cerîr et-Taberî rahimehullah bu âyetin tefsîrinde şöyle demektedir: «Yani, ey Muhammed, senin şu kavminden Allah'a şirk koşanlara sorsan, yedi kat gökleri ve yerleri kim yarattı, kim ihdas etti, kim inşa etti diye, ‘saltanatında ve düşmanlardan intikam almasında azîz; onları ve onlarda olan şeyleri bilen, hiçbir şeyin kendisine gizli kalmadığı alîm olan Allah yarattı’ derler.» Bkz: *Tefsîru't-Taberî* ilgili âyetin tefsîri.

﴿قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَمَنْ يُخْرِجُ
الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يَدِيرُ الْأَمْرَ فَيَقُولُونَ اللَّهُ فَقُلْ
أَفَلَا تَتَّقُونَ﴾ (٢١)

“De ki: Gökten ve yerden size rızık veren kimdir? Kulak ve gözlerin sahibi kimdir? Ölüden diriye, diriden ölüyü çıkaran kimdir? İşi idâre eden kimdir? Onlar ‘Allah’tır’ diyecekler. De ki: O halde (O’na başkalarını denk tutmaktan) sakınmıyor musunuz?” [10/Yunus Sûresi: 31]⁽⁹⁾

⁽⁹⁾ el-Hâfız İbn Kesîr rahimehullah bu ve devamındaki âyetin tefsîrinde şöyle demektedir: «Yüce Allah; müşriklerin Allah’ın birliği ve rubûbiyeti hakkındaki i’tirâflarını, kendi aleyhlerinde ulûhiyetteki birliğine delil getirmekte ve şöyle buyurmaktadır:

“De ki: Gökten ve yerden size rızık veren kimdir?” Yani, gökten yağmuru indiren, -kudreti ve dilemesiyle- yeri yarık yarık yapan, ondan “taneler, üzümler, yoncalar, zeytinlikler, hurmalıklar, sık ve bol ağaçlı bahçeler, meyveler ve çayırılar” [80/Abese, 27-31] çıkaran kimdir? Allah ile birlikte başka bir ilâh mı? “Onlar ‘Allah’tır’ diyecekler.” “O, rızınızı tutup kesecek olsa, kimdir sizi rızıklandırarak?” [67/Mülk, 21]

“Kulak ve gözlerin sahibi kimdir?” Yani, kimdir size şu işitme kuvvetini ve görme kuvvetini veren? Ve eğer dilerse onları sizden alabilecek olan? Yüce Allah’ın şu buyruklarında olduğu gibi: “De ki: O’dur sizi yaratan ve size kulaklar ve gözler veren...”

[67/Mülk, 23] “De ki: Söyleyin bakalım, ya Allah gözlerinizi ve kulaklarınızı alıverirse...” [6/En’am, 46]

“Ölüden diriye, diriden ölüyü çıkaran kimdir?” Yani, muazzam kudreti ve umûmî nimeti ile bunu yapan kimdir?

“İşi idâre eden kimdir?” Yani, kimdir her şeyin yönetimini elinde bulunduran? Koruyup kollayan ama kendisine karşı hiçbir şey korunup kollanamaz olan? O, öyle bir Hâkim ve mutasarrıftır ki, hiç kimse hükmünün dışına çıkamaz. Hiç kimse O’na yaptıklarından soramaz. Ama onlar yaptıklarından sorulurlar. “Gökte olanlar da yerde olanlar da hep O’ndan isterler. O, her gün bir iştedir.” [55/Rahmân, 29] Ulvî ve süflî bütün âlem, bu iki âlemde bulunanların tamamı, melekler, insanlar ve cinler... O’na muhtaçtırlar, O’nun kuludurlar, hepsi birden O’na boyun eğler.

“Onlar ‘Allah’tır’ diyecekler.” Yani, onlar bunları biliyor ve i’tirâf ediyorlardı.

“O halde sakınmıyor musunuz?” Yani, şahsî görüşleriniz ve cehâletinizden dolayı, Allah ile beraber başkalarına da ibâdet ettiğiniz için Allah’tan korkmuyor musunuz?

“İşte Allah! Sizin hak olan rabbiniz!” Yani, bütün bunları kendisinin yaptığını itiraf ettiğiniz rabbiniz ve ibâdetlerle birlenmeye müstahak olan gerçek ilâhınız O’dur!

“Bu haktan sonra, sapıklıktan başka ne var!?” Yani, O’ndan başka her ibâdet edilen bâtıldır. O’ndan başka hak ilâh yoktur. O tektir ve ortağı yoktur.

“O halde nasıl çevriliyorsunuz?” Yani, nasıl oluyor da, O’na ibâdet etmekten, başkasına ibâdet etmeye çevriliyorsunuz. Hâlbuki sizler, O’nun her şeyi yaratan rab olduğunu ve her şeyi çekip çevirenin de O olduğunu biliyorsunuz.» Bkz: *el-Misbâhu’l-Munîr Fî Tehzîbi Tefsîri İbni Kesîr*, ilgili âyetin tefsîri.

﴿وَلَيْنَ سَأَلْتَهُمْ مِّنْ خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ لَيَقُولُنَّ
اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ﴾ (٦١)

“Andolsun ki onlara: ‘Gökleri ve yeri yaratan, güneşi ve ayı buyruğu altında tutan kimdir?’ diye sorsan, mutlaka, ‘Allah’ derler. O halde nasıl çevrilip döndürülüyorlar?” [29/Ankebût Sûresi: 61] ⁽¹⁰⁾

⁽¹⁰⁾ el-Hâfız İmâm İbn Kesîr rahimehullah bu ve devamındaki âyetlerin tefsîrinde şunları söyler: «Yüce Allah, kendisinden başka hak ilâh olmadığını ikrar ettirmektedir. Çünkü O’nun yanı sıra başkasına da ibâdet etmekte olan müşrikler; gökleri, yeri, güneşi ve ayı yaratmada, geceyi ve gündüzü boyun eğdirmede O’nun müstakil olduğunu; yine, O’nun yaratan ve kullarının rızıklarını veren, birbirlerinden farklı olarak ecellerini ve rızıklarını takdir eden, kimini kiminden üstün kılan olduğunu i’tirâf ediyorlardı. Kullarından kimisi zengin kimisi fakirdir. Şüphesiz O, kullarından her biri hakkında, neyin daha münâsib olduğunu bilir. Kimin zenginliği, kimin de fakirliği hak ettiğini bilir. Allah varlık âlemini yaratmada müstakil ve onu idâre etmede tek olduğunu vurgulamıştır. Mâdem ki durum böyle, o halde neden O’ndan başkasına ibâdet edilir? Neden O’ndan başkasına tevekkül edilir? Egemenlik ve hükümlanlıkta vâhid/tek olduğu gibi ibâdetinde de vâhid/tek olmalıdır. Yüce Allah, uluhiyyeti takrîr ettiği pek çok makamda, rubûbiyyet tevhîdinin i’tirâf edildiğini zikreder. Zaten müşrikler de bu hususu itiraf etmekteydiler.» Bkz: *el-Misbâhu’l-Munîr Fî Tehzîbi Tefsîri İbni Kesîr*, ilgili âyetin tefsîri.

﴿وَلَيْنَ سَأَلْتَهُمْ مِّنْ نَّزَلٍ مِّنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهَا
لَيَقُولَنَّ اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ﴾ (١٣)

“Sorsan onlara: ‘Kim o gökten bir su indiren, derken onunla yeri ölümünden sonra diriltten?’ Elbette, ‘şüphesiz Allah’ diyecekler. ‘Hamd/övgü Allah’ındır’ de! Fakat onların çoğu, akli ermez kimselerdir.” [29/Ankebût Sûresi: 63] ⁽¹¹⁾

Bu delilleri kavradıysan, Mekke müşrikleri ile Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem arasındaki anlaş-

⁽¹¹⁾ İmâm İbn Cerîr et-Taberî rahimehullah bu âyetin tefsîrinde şöyle demektedir: «Yani, ey Muhammed, senin şu kavminden Allah’a şirk koşanlara; kimdir gökten bir su indiren –ki bu su Allah’ın buluttan indirdiği yağmurdur- sonra gökten yere indirdiği bu su ile yeri bitkiler bitirerek ölümünden, yani kuruyup çoraklaşmasından sonra yeniden diriltten, diye sorsan ‘bunları yapıp eden Allah’tır’ diyecekler. O Allah ki her şeyin ibâdeti O’na aittir. Onlar böyle söyleyince sen de, de ki: Hamd Allah’ındır. Fakat onların çoğu akli ermez kimselerdir. Yani, Allah’a şirk koşan bu müşriklerin çoğu, dînleri hususunda kendilerinin faydasına ve zararına olacak şeyleri akıl edemeyen kimselerdir. Cehâletlerinden dolayı, Allah’tan başka ilâhlara yaptıkları ibâdetlerinin, kendilerini Allah’ın yakınlığına kavuşturacağını zannediyorlar, bununla kendilerini helâk ettiklerini ve ebedî cehennemi üzerlerine vâcib kıldıklarını bilmiyorlardı.» Bkz: *Tefsîru’t-Taberî*, ilgili âyetin tefsîri.

mazlığın, Allah'ın varlığı ya da O'nun yaratıcılığı hakkında olmadığını bilmiş olursun. Peki, mâdem ki onlar, Allah hakkında âyetlerde zikredilen bu doğru ve güzel inançların sahibiydiler, o halde neden Allah onları müşrik olarak isimlendirdi? Hangi inançları ve amelleri yüzünden onları cehennemlik i'lân etti? Mâdem Allah'ın varlığını, yaratıcılığını, her şeyin sahibi olduğunu ve buna benzer pek çok hususu ikrâr ediyorlardı, neden Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'e karşı geldiler? Neden onlarla cihâd edildi? Bu ve buna benzer soruları daha da çoğaltabilirsin. Ey kardeşim! Eğer müşriklerin, cehennemi hak ettiren bozuk i'tikâd ve amellerini bilmezsen, bu bozuk i'tikâd ve amellerden nasıl korunacaksın! Şimdi ikinci kâideyi dinle!

İkinci Kâide

Mekkeli müşrikler, Allah'ın yanı sıra putlarının yaratıcı olduklarını ve kâinatı idâre ettiklerini iddia etmek şöyle dursun; putlara yalvarmalarının, sığınmalarının, el açmalarının, onlara kurban kesmelerinin ve adak adamalarının gerekçesi şuydu: «biz bunları Allah rızası için yapıyoruz. O'nun yakınlığını elde etmeye çalışıyoruz. Putlara dua edip yalvarmamız, onlardan yardım istememiz sadece, Allah katında onların aracılıklarından/şefaathlerinden faydalanmak içindir.» Allah'a yaklaşmak için putlara tutunduklarının delili Allah'ın şu buyruğudur:

﴿وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ﴾

كَفَّارٌ ﴿٣﴾

“O'nun berisinden bir takım velîlere tutunanlar, şöyle demektedirler: Biz onlara ancak bizi Allah'ın yakınlığına yaklaştırsınlar diye ibâdet ediyoruz... Şüphe yok ki Allah onların aralarında ihtilaf edip durdukları şeyde hükmünü verecek! Muhakkak ki

Allah yalancı ve nankör olan kimseye yol göstericilik etmez.” [39/Zümer Sûresi: 3]⁽¹²⁾

⁽¹²⁾ el-Hâfız İbn Kesîr rahimehullah bu âyetin tefsîrinde şunları söyler: «Allah azze ve celle, putlara ibâdet eden müşriklerden haber vermekte ve şöyle dediklerini bildirmektedir: **“Biz onlara ancak bizi Allah’ın yakınlığına yaklaştırsınlar diye ibâdet ediyoruz.”** Yani, kendi bâtil zanlarına göre, mukarreb melekler sûretinde edindikleri putlara yöneliyor ve onlara yaptıkları ibâdeti böyle gerekçelendiriyorlardı. Bu sûretlere ibâdet ediyor, bunu da meleklerle ibâdet sayıyorlardı. Yardıma mazhar olmaları, rızıklanmaları ve diğer dünyevî ihtiyaçları için, onların Allah katında kendileri için şefaathlerini/aracılıkta bulunmalarını istiyorlardı. Âhirete gelince, [onların âhiret şefaathini ümit etmeleri olamazdı, çünkü] zaten onu inkâr ediyor, küfrediyorlardı. Katâde, Suddî, Mâlik; Zeyd ibni Eslem ve İbn Zeyd’den naklederek: **“Bizi Allah’ın yakınlığına yaklaştırsınlar diye”** buyruğu hakkında şöyle demektedirler: Yani, bize şefaath etsinler ve bizi Allah katında bir makâma yaklaştırsınlar. İşte bundan dolayı, Câhiliyye döneminde yaptıkları Hacc esnasında, söyledikleri telbiyede şöyle demektedirler: “Buyur! Emret ey Allah’ım! Hem kendisine hem de sahip olduklarına sâhip olduğun, sana ait bir ortak dışında senin ortağın yoktur.” Eski ve yeni tüm zaman birimlerinde müşriklerin kendisine dayandıkları şüphe işte budur! Rasûller -Allah’ın salât ve selâmı hepsinin üzerine olsun- bunu reddetmek, ondan nehyetmek, bir ve tek olan hiçbir ortağı bulunmayan Allah’ı ibâdetle birlemeye davet etmek üzere gönderildiler. Bu şüphe müşriklerin kendiliklerinden icâd ettikleri bir şeydir. Yoksa Allah, asla ona izin vermiş değildir ve bundan râzı da değildir. Tam aksine ona buğzetmiş ve ondan nehyetmiştir.» Bkz: *el-Misbâhu’l-Munîr*, ilgili âyetin tefsîri.

Bu âyet ve daha bir çokları, Allah’tan başkalarına dua edip sığınarak şirk koşan Mekke’li müşriklerin, bunu Allah’a yaklaşmak ve Allah rızası için yaptıklarına dâir açık bir delildir. Ancak bu onların bâtil zanlarından başka bir şey değildi. Elleri buna dâir hiçbir delil yoktu. Ey kardeşim bil ki, müşrikler Allah’a yaklaşmak niyetinde olunca, bunun tabii sonucu olarak geçmişte de günümüzde de hep sâlih, muttakî, Allah katında değerli olan ya da öyle zannettikleri kulları vâsıta ve vesîle olarak görmüşlerdir. Allah’a yaklaşmak isteyen birinin, Allah’ın buğzettiği Firavun, Hâmân ve Kârûn gibilerin aracılıklarına başvurmayacağı pek tabiidir.

﴿وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ

شَفَعَتُونَا عِنْدَ اللَّهِ قُلْ أَتُنَبِّئُونَ اللَّهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا

فِي الْأَرْضِ سُبْحَنَهُ، وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١٨﴾﴾

“Allah’ın yanı sıra, kendilerine ne bir fayda, ne de bir zarar veremeyecek şeylere tapıyor ve diyorlar ki: «Bunlar Allah katında bizim şefaathçilerimizdir. De ki: Allah’a, göklerde ve yerde bilmediği bir şeyi mi

haber veriyorsunuz!? O, onların şirkinden münez-zeh ve çok çok yüksektir.» [10/Yunus Sûresi: 18]⁽¹³⁾

⁽¹³⁾ Allâme Şeyh Abdurrahmân b. Nâsır es-Sa'dî rahimehullah bu âyetin tefsîrinde şöyle demektedir: «Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'i yalanlayan müşrikler **"Allah'ın yanı sıra, kendilerine ne bir fayda, ne de bir zarar veremeyecek"** yani, onlar adına zerre ağırlığınca bile bir faydaya güç yetiremeyecek, kendilerinden hiçbir zararı ve kötülüğü def edemeyecek **"şeylere tapıyor ve"** delilden tamamen yoksun bir sözle **"diyorlar ki: Bunlar Allah katında bizim şefaathçilerimizdir."** Yani, onlara kendilerini Allah'a yaklaştırsınlar ve O'nun katında kendilerine şefaatte bulunsunlar diye ibâdet ediyorlardı. Bu, onların kendiliklerinden uydurdukları bir görüş ve kendiliklerinden ortaya attıkları aslı olmayan bir sözdü. İşte bu sebeple Yüce Allah –bu iddiayı iptal ederek- şöyle buyurur: **"De ki: Allah'a, göklerde ve yerde bilmediği bir şeyi mi haber veriyorsunuz!?"** Her şeyi bilen Yüce Allah'tır. Öyle ki O, ilmiyle göklerde ve yerde bulunan her şeyi kuşatmıştır. Bununla birlikte size, herhangi bir şerîki olmadığını ve kendisiyle birlikte herhangi bir hak ilâh olamayacağını haber vermiştir. Bütün bunlardan sonra, siz, ey müşrikler topluluğu! Allah'ın göklerde ve yerde ortakları olduğunu mu iddia ediyorsunuz!? O'na, kendi bildiğiniz ama O'na gizli kalmış bir şeyi mi haber veriyorsunuz!? Siz mi daha iyi bilirsiniz Allah mı!? Şu sapık, câhil ve beyinsizlerin âlemlerin rabbinden daha iyi bildikleri anlamına gelen bu sözden daha bâtil bir söz olabilir mi? Aklı başında biri için şu sözü biraz düşünmesi, onun bâtıllığına ve bozukluğuna kesin bir şekilde karar vermesi için yeterlidir. Bkz: *Teyşîru'l-Kerîmu'r-Rahmân fî Tefsîri Kelâmi'l-Mennân*, ilgili âyetin tefsîri.

Evet, putlarına yalvarıyor, sığınyor, el açıp acizlik içinde yardım istiyor, onların medet ve himmetlerini istiyor, sonra da buna gerekçe olarak "onlar bizi Allah'a yaklaştırıyor" ve "Allah katında bize şefaath edecekler" diyorlardı. Yüce Allah onların bu i'tikâd ve sözlerini şirk olarak adlandırmış ve bundan yüce ve münezzeh olduğunu haber vermiştir. İşte Allah'ın onları müşrik olarak isimlendirmesinin ve ebedî cehennemlik olduklarına hüküm vermesinin sebebi buydu. Onlar ne içki içtikleri için, ne kumar oynadıkları için, ne fuhuş ve zina yaptıkları için, ne de kız çocuklarını diri diri gömdükleri için müşrik olarak adlandırıldılar. Onların müşrik olarak isimlendirilme sebebi bunlar değildi. Onları ebedî cehennemlik yapan da bunlar değildi. Müşrik olarak adlandırılmalarının ve ebedî cehennemi hak etmelerinin sebebi sadece, Allah'ın hakkı olan dua, sığınma, medet isteme, kurban kesme, adak adama ve bunlar gibi ibâdet türünde yönelişleri, Allah'tan başkasına da yöneltmeleriydi. Allah'ın onları müşrik olarak adlandırmasının sebebinin, Allah ile ken-

di aralarına vâsıtalar edinmeleri, dua ve ibâdeti onlara da yöneltmeleri olduğunu Yüce Allah pek çok buyruğu ile haber vermiştir:

﴿يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ ﴿١٣﴾ إِنَّ تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دُعَاءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ يَكْفُرُونَ بَشِرِكُمْ ﴿١٤﴾ وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَيْرٍ﴾

“Allah geceyi gündüze sokuyor, gündüzü geceye sokuyor. Güneş ve ay’ı emrine boyun eğdirmiş, hepsi belirli bir ecele doğru akıp gidiyor. İşte Rabbiniz Allah budur! Hükümler O’na aittir. O’ndan başka, yalvarıp durduklarınız ise bir çekirdeğin incecik zarına bile hükmedemezler... Dua etseniz, duanızı işitmezler, işitseler bile size icâbet edemezler. Kıyâmet günü de şirkinizi reddederler.” [35/Fâtır, 13–14] Yüce Allah âyette, Mekke müşriklerinin Allah’ın yanı sıra hiçbir şeye sahip ve mâlik olmayan, duaları işitmeyen, işittikleri varsayılsa bile cevap vereme-

yecek olan kimselere yalvardıklarını haber vermekte, onların bu yalvarmalarını âyetin sonunda şirk olarak isimlendirmektedir. Ayrıca kendilerine yalvarılanların bu şirk fiilini, kıyâmet günü reddedeceklerini haber vermektedir. Böylece Allah rasûlü salallahu aleyhi ve sellem ile Mekkeliler arasındaki çatışmanın sebebi de açığa çıkmaktadır.

﴿وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّن يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ لَآ يَسْتَجِيبُ لَهُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ وَهُمْ عَنْ دُعَائِهِمْ غَفْلُونَ ﴿٥﴾ وَإِذَا حُشِرَ النَّاسُ كَانُوا لَهُمْ أَعْدَاءً وَكَانُوا بِعِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ ﴿٦﴾﴾

“Allah’ın yanı sıra kıyâmete kadar kendisine icâbet edemeyecek kimselere dua edenden daha sapık kim olabilir? Onlar ise onun duasından habersizdirler. İnsanlar toplanıp haşrolunduğu vakit, kendilerine dua edenlere düşman kesilir ve ibâdetlerini reddederler.” [46/Ahkâf: 5-6]

Rabbimiz bu âyette de, kendisinden başkasına dua edenleri sapıklık ile hatta sapıklığın en ileri derecesinde olmakla nitelendirmiş, kendilerine dua edilenlerin onların duasından habersiz olduklarını ve

asla icâbet edemeyeceklerini bildirmiş, onların bu duasını ibâdet olarak isimlendirmiş ve dua edilenlerin kendilerine yapılan bu ibâdeti, kıyâmet günü reddedeceklerini haber vermiştir. Müşriklerin ibâdet ettikleri kimselerin, kıyâmet günü aleyhlerinde olacaklarını ve kendilerine yapılan ibâdeti reddedeceklerini haber veren buyruklardan biri de şudur:

﴿وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ إِلَهَةً لِيَكُونُوا لَهُمْ عِزًّا ۖ كَلَّا سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ ضِدًّا﴾ (٨٢)

“Kendileri için izzet sebebi olsun diye tuttular, Allah’ın yanı sıra ilâhlar edindiler. Asla! [İzzet sebebi olmak şöyle dursun] Onların ibâdetlerini reddedecekler ve [ümid ettiklerinin tam aksine] aleyhlerine zıtlaşacaklar.” [19/Meryem: 81-82]

Şirkin en çok vuku bulduğu ibâdet çeşidi şüphesiz dua türünde ibâdetlerdir. Mekke müşriklerinin de şirki; yalvarıp yakarma, sığınma, yardım isteme, imdat dileme şeklinde duaları, Allah’ın yanı sıra başkalarına da yöneltmekti. Bu, “onlara neden müşrik denildi?” sorusunun da cevâbıdır. Rabbimiz

Kur’ân’ın pek çok yerinde ilim ehlinin “duada şirk” dediği bu hususu, hiçbir karışıklığa yer kalmayacak şekilde açıklamaktadır. Örnek olarak zikredilebilecek bazı âyetler şunlardır:

﴿قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ فِيهِمَا مِنْ شِرْكٍَ وَمَا لَهُمْ مِنْهُمْ مِنْ ظَهِيرٍ﴾ (٢٢)

“Allah’ın yanı sıra hakkında bâtil zanlar beslediklerinize, istediğiniz kadar yalvarın! Ne göklerde ne de yerde zerre ağırlığına bir şeye bile güçleri yetmez. Onların bu ikisinde, O’na bir ortaklıkları da yoktur, O’nun onlardan bir destekçisi de yoktur.” [34/Sebe, 22]

﴿ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ﴾ (٣٠)

“Bu böyledir! Çünkü Allah hakk, O’ndan başka yalvardıkları ise bâtildir. Ve Allah oldukça yüksek ve büyüktür.” [31/Lukmân, 30]

﴿يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُ وَمَا لَا نَفْعَ لَهُ ۚ ذَلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ ۚ يَدْعُوا لِمَنْ ضَرُّهُ أَقْرَبُ مِنْ نَفْعِهِ ۚ لَيْسَ الْمَوْلَىٰ وَلَيْسَ

“Allah’ı bırakır da kendine ne bir zarar ne de bir fayda veremeyecek kimselere yalvarır. İşte bu (haktan iyice) uzak bir sapıklıktır. Hâlbuki zararı faydasından çok daha yakın olana yalvarıyor. O ne kötü bir Mevla! Ne kötü bir yoldaştır!” [22/Hacc, 12-13] ⁽¹⁴⁾

﴿وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَمْ يَنْزِلْ بِهِ سُلْطَانًا وَمَا لَيْسَ لَهُم بِهِ عِلْمٌ وَمَا

“Allah’ın yanı sıra, kendileri hakkında hiçbir delil

⁽¹⁴⁾ el-Hâfız İmâm İbn Kesîr rahimehullah bu âyetin tefsîrinde şunları söyler: «“Allah’ı bırakır da kendine ne bir zarar ne de bir fayda veremeyecek kimselere” yani, putlara ve ibâdetle Allah’a denk tuttukları diğer şeylere “yalvarır.” Yani, onlardan imdat ister, yardıma çağırır ve rızık talebinde bulunur. Onlar ise O’na ne bir fayda ne de bir zarar veremezler. “İşte bu (haktan iyice) uzak bir sapıklıktır.” “Hâlbuki zararı faydasından çok daha yakın olana yalvarıyor.” Yani, zararı âhiretten önce dünyadadır. Dünyada, zararının dokunması faydasının dokunmasından daha yakın bir ihtimaldir. Âhiretteki zararı ise muhakkak ve kesindir. “O ne kötü bir Mevla! Ne kötü bir yoldaştır!” Mücâhid bununla kasdedilenin put olduğunu söylemiştir. Yani, Allah’ı bırakıp ta dua ettiği put ne kötü bir efendi, ne kötü bir yardımcı, ne kötü bir yoldaştır.» Bkz: *el-Misbâhu’l-Munîr Fî Tehzîbi Tefsîri İbni Kesîr*, ilgili âyetin tefsîri

indirmedığı ve hakkında hiçbir bilgi sahibi olmadıkları şeylere ibâdet ediyorlar. Zâlimlerin hiçbir yardımcıları yoktur.” [22/Hacc, 71]

Eğer bu anlatılanları anladıysan bilmiş olursun ki: Allah’tan başkalarına yalvarıp yardım isteyen müşriklerin bunu Allah rızası için yapmaları, onların müşrik olmalarını engellememiştir. Eğer sana: “Müşrikler putlara yalvarıp yakardıkları için müşrik olarak adlandırıldılar; bizler ise sâlih, muttaki ve âlim kimseleri vesîle ediniyoruz. Nasıl olurda putlarla sâlih velîleri bir tutabilirsiniz” derlerse, bu şeytânî şüphenin cevâbı için önce şirkin nasıl başladığına dâir kıssayı, sonra da Kur’ân’da zikredilen üçüncü kâideyi dinle!

ŞİRK NASIL BAŞLADI?

İmâm Buhârî rahmetullahi aleyh İbn Abbâs radiyallahu anhumâ’dan şöyle rivâyet etmektedir: «Nuh kavminin putları olan *Vedd*, *Suvâ*, *Yeğûs*, *Yeûk* ve *Nesr*; Nuh kavminden bir takım sâlih zatların isimleriydi. Bunlar vefat edince, şeytan kavimlerine onlar adına hayatta iken oturup kalktıkları yerlere bi-

rer anıt dakin, diye vahyetti. Onlarda bu anıtları di-
kip onların adıyla adlandırdılar. Onlara ibâdet e-
dilmiyordu. Ancak onları diken nesiller ölüp de i-
lim kaldırılınca, onlara ibâdet edilmeye başlandı.»
Bu kıssanın başka rivâyetlerinde onların ilkin bu
sâlih zâtların kabirlerine gidip gelmeyi adet edin-
dikleri, kabirleri başında bekledikleri, daha sonra a-
nıtlarını yaptıkları ve sonraki nesillerin onlara ibâ-
det ve dua ettiği geçmektedir. Şeytân şirkin tohu-
munu kabirler aracılığı ile ekmiş ve binlerce yıl geç-
mesine rağmen şirkin yüzü değişmemiştir. Bundan
dolayı Allah Rasûlü'nün vefatından önceki son
günlerinde en çok üzerinde durduğu konulardan
biri, kabirler fitnesiydi. Şimdi üçüncü kâideyi dinle!

Üçüncü Kâide

Bil ki, Peygamberimiz sallallahu aleyhi ve sellem, i-
bâdet hakkında değişik tutumların sahibi insan
gruplarına gönderildi. Onlardan bazıları meleklerle,
bazıları peygamberlere ve sâlihlere, bazıları taşlara ve
ağaçlara, bazıları da güneşe ve aya ibâdet ve dua edi-
yorlardı. Bunların tamamı Allah ve Rasûlü tarafın-
dan müşrik olarak i'lân edildi. Rasûlullah sallallahu
aleyhi ve sellem onların arasında hiçbir fark gözet-
meksizin hepsiyle savaştı. Öyleyse, güneşe ibâdet ve
dua eden ile bir peygambere ibâdet ve dua edenin
arasında fark yoktur. Putlara dua ve ibâdet eden ile
ölü veya diri sâlih ve muttaki zatlara dua ve ibâdet
eden arasında hiçbir fark yoktur. Zaten hakikatte,
putlar da sâlih ve muttaki zatların birer anıtından
başka bir şey değildiler. Şimdi bütün bunların tek
tek delillerini okuyalım. Güneş ve ayın ibâdet ve
dua edilenlerden olduğunun ve Rasûlullah sallalla-
hu aleyhi ve sellem'in bunu reddetmek ile gönderil-
diğinin delili Yüce Rabbimiz Allah azze ve celle'nin
şu buyruğudur:

﴿وَمِنْ آيَاتِهِ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا

لِلْقَمَرِ﴾ (٣٧)

“Gece ve gündüz O’nun âyetlerindendir, güneş ve ay da. Güneş’e ve ay’a secde etmeyin.” [41/Fussilet Sûresi: 37]⁽¹⁵⁾

Meleklerin ibâdet ve dua edilenlerden olduğunun ve Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem’in bunu reddetmek ile gönderildiğinin delili Yüce Allah’ın şu buyruğudur:

﴿وَلَا يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَتَّخِذُوا الْمَلَائِكَةَ وَالنَّبِيِّنَ أَرْبَابًا أَيَأْمُرُكُمْ بِالْكُفْرِ بَعْدَ إِذْ أَنْتُمْ

مُسْلِمُونَ﴾ (٨٠)

⁽¹⁵⁾ el-Hâfız İmâm İsmâ‘îl İbn Kesîr ed-Dîmeşkî rahimehullah bu ve devamındaki âyetlerin tefsîrinde şunları söyler: “**Güneş’e ve ay’a secde etmeyin. O ikisini yaratan Allah’a secde edin.**” Yani, O’na şirk koşmayın. O’nunla birlikte başkasına da ibâdet ederseniz, O’na ibâdet etmenizin size hiçbir faydası olmaz. Çünkü O, kendisine şirk koşulmasını asla mağfiret etmez. Bu yüzden Allah [âyetin devamında] şöyle buyurmuştur: “**Eğer kibirlenirlerse**” yani, ibâdeti yalnız O’na yöneltmekten kibirlenir, O’nunla birlikte başkasını ortak koştuktan başka bir şey kabul etmezlerse, “**Rabbinin indinde olanlar**” yani, melekler “**gece gündüz O’nu tesbih ederler ve asla usanmazlar.**”» Bkz: el-Misbâhu’l-Munîr Fî Tehzîbi Tefsîri İbni Kesîr, ilgili âyetin tefsîri.

“Peygamber size asla melekleri ve peygamberleri rabler edinmenizi emretmez. Hiç siz Müslüman olduktan sonra, size küfrü emredebilir mi!?” [3/Âl-i İmrân Sûresi: 80]⁽¹⁶⁾

Melekler hakkında bazı deliller daha önce geçmişti. Peygamberlerin ibâdet ve dua edilenlerden olduğunun ve Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem’in bunu reddetmek ile gönderildiğinin delili Yüce Allah’ın şu buyruğudur:

﴿وَإِذْ قَالَ اللَّهُ يٰعِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ ءَأَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَأُمِّي إِلَهَيْنِ مِنْ

دُونِ اللَّهِ قَالِ سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقِّ إِنْ كُنْتُ قُلْتُهُ فَقَدْ

عَلِمْتُهُ تَعَلَّمَ مَا فِي نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ﴾ (١١٦)

⁽¹⁶⁾ el-Hâfız İmâm İsmâ‘îl İbn Kesîr ed-Dîmeşkî rahimehullah bu âyetin tefsîrinde şunları söyler: “**Peygamber size asla melekleri ve peygamberleri rabler edinmenizi emretmez**” yani, size Allah’tan başka herhangi birisine ne rasûl olan bir nebîye ne de mukarreb bir meleğe ibâdet etmenizi emretmez. “**Hiç siz Müslüman olduktan sonra, size küfrü emredebilir mi!?**” Yani böyle yapmaz. Çünkü Allah’tan başkasına ibâdet etmeye çağır-mak küfre çağırmaktır. Nebîler ancak îmânı emrederler. Îmân da, yalnızca bir olan ve ortağı bulunmayan Allah’a ibâdet et-mektir.» Bkz: el-Misbâhu’l-Munîr Fî Tehzîbi Tefsîri İbni Kesîr, ilgili âyetin tefsîri.

“Hem Allah şöyle buyurduğu vakit: ‘Ey Meryem’in oğlu İsrâ! Sen mi dedin o insanlara ‘beni ve anamı Allah’ın yanı sıra iki ilâh edinin’ diye? ‘Hâşâ’ der. ‘Münezzehsin ya Rab! Benim için hak olmayan bir sözü söylemekliğim yakışık almaz. Eğer söylemiş olsam elbette sen bilirsin. Sen bende olanı bilirsin ama ben, sende olanı bilemem. Şüphesiz ki sensin Allâmu’l-Guyûb.” [5/Mâide Sûresi: 116]

Bundan başka deliller de daha önce geçmişti. Yüce Allah azze ve celle bu âyette, İsrâ aleyhisselam’a ve annesine ibâdet ve duada bulunan Hristiyanları şiddetli bir şekilde tehdit etmiştir.

Sâlihlerin ibâdet ve dua edilenlerden olduğunun ve Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem’in bunu reddetmek ile gönderildiğinin delili Yüce Allah’ın şu buyruğudur:

﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ مَحْذُورًا ۝٥٧﴾

“Onların yalvarıp durdukları o kimseler, hangisi Rablerine daha yakın olacak diye, vesile arayıp du-

rurlar, rahmetini umar, azabından korkarlar.”
[17/İsrâ Sûresi: 57]⁽¹⁷⁾

⁽¹⁷⁾ el-Hâfız İbn Kesîr rahimehullah bu âyetin tefsirinde şunları söyler: «“**Onların yalvarıp durdukları o kimseler**” âyeti hakkında Avfî, İbn Abbâs’tan naklederek şöyle der: Şirk ehli: Biz meleklerle, Mesîh’e ve Uzeyr’e ibâdet ediyoruz diyorlardı. Onlar bunlara, yani meleklerle, Mesîh’e ve Uzeyr’e yalvarıyorlardı. Bu buyruk hakkında İmâm Buhârî rahimehullah Abdullah b. Mes’ûd’dan şöyle dediğini rivâyet etmiştir: Cinlerden bir topluluk onlara ibâdet ediyorlardı. Sonra Müslüman oldular. Diğer bir rivâyette şöyle demiştir: İnsanlardan bir topluluk cinlerden bir topluluğa ibâdet ediyorlardı. Cinler Müslüman oldular onlar ise dinlerine bağlı kalmaya devam ettiler.» Bkz: *el-Misbâhu’l-Munîr Fî Tehzîbi Tefsîri İbni Kesîr*, ilgili âyetin tefsiri. İbn Abbâs ile İbn Mes’ûd tefsirlerinde Allah’ın izniyle çelişki yoktur. İbn Abbâs müşriklerin kendi zanlarınca meleklerle, İsrâ’ya ve sâlih kul Uzeyr’e ibâdet ettiklerini aktarmış; İbn Mes’ûd ise müşriklerin zannının hilafına, cinlere taptıklarını, sonra cinlerin Müslüman olduklarını, onların ise cinlere yalvarıp yakarmaya devam ettiklerini aktarmıştır. Nitekim Yüce Allah azze ve celle de müşriklerin kendi zanlarınca meleklerle taptıkları halde gerçekte onlara değil cinlere taptıklarını haber vermiştir: “O gün onları hep birlikte toplayacağız. Sonra meleklerle diyeceğiz ki: Şunlar size mi tapıyorlardı? Melekler şöyle derler: Subhânallah! Seni tenzih ederiz! Bizim velîmiz onlar değil sensin! Bilakis onlar cinlere tapıyorlardı. Onların çoğu cinlere îmân etmişlerdi.” [34/Sebe Sûresi: 40-41] Yine Yüce Allah şöyle buyurmaktadır: “O’ndan başka dua ettikleri ancak dişilerdir. Onlar inatçı şeytandan başkasına tapmıyorlar.” [4/Nisa Sûresi: 117]

Ağaç ve taşların ibâdet ve dua edilenlerden olduğunun ve Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in bunu reddetmek ile gönderildiğinin delili Yüce Allah'ın şu buyruğudur:

﴿أَفَرَأَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزَّىٰ ۖ وَمَنْوَةَ الثَّالِثَةَ الْآخِرَىٰ ۚ﴾

“Siz de gördünüz değil mi Lât ve Uzzâ'yı, üçüncü olarak da Menât'ı...” [53/Necm Sûresi: 19]⁽¹⁸⁾

⁽¹⁸⁾ el-Hâfız İmâm İsmâ'il İbn Kesîr ed-Dimeşkî rahimehullah bu âyetin tefsîrinde şunları söyler: «Putlara ve Allah'tan başka ibâdet edilen diğer şeylere ibâdetlerinden ve Rahmân'ın halîli İbrâhîm aleyhisselâm'ın bina ettiği Kâbe'ye benzeterek bu putlar için evler edinmelerinden dolayı Yüce Allah müşrikleri şiddetle kınayarak şöyle buyurmaktadır: **“Siz de gördünüz değil mi Lât'ı...”** Lât beyaz ve üzeri nakışlı bir kaya idi. Tâif'te, üzerine bir bina yapılmıştı. Evin perdeleri, hizmetçisi ve etrafında bir avlusu vardı. Tâifliler –ki onlar sakîf kabilesi ve onlara tâbi olanlardır- yanında ta'zim olunurdu. Kureyş'ten sonra Tâifliler düşmanları olan diğer Arap kabilelerine karşı onunla övünürlerdi. İbn Cerîr şöyle der: Onlar onun ismini Allah isminden türetmiş ve ona “Lât” demişlerdi. Bunu, Allah isminin müennesi kabul ediyorlardı. Allah onların bu sözlerinden münezzehtir, oldukça yücedir ve uzaktır. İbn Abbâs'ın, Mucâhid'in ve Rab'î ibni Enes'in Lât ismini son harfı olan “te”nin şeddesiyle okudukları ve şöylece tefsîr ettikleri aktarılmıştır: O, Cahiliye döneminde hacılar için un çorbası yapan birisi idi. Ölünce kabri başında toplanmaya başladılar, derken [gün geldi] ona ibâdet etti-

ler. Yine Buhârî İbn Abbâs radiyallahu anhuma'dan şöyle dediğini rivâyet etmiştir: Lât hacılara un çorbası yapan bir kimse idi. İbn Cerîr şöyle der: Aynı şekilde Uzzâ'yı da [Allah'ın] el-Azîz [isminden türetmişlerdi.] Uzzâ; Mekke ile Tâif arasında Nahle denilen yerde bulunan bir ağaçtı. Üzerine bir bina yapılmış, örtüler serilmişti. Kureyş ona ta'zimde bulunurdu. Nitekim Uhud günü Ebu Sufyân: “Uzzâ bizimdir! Sizin Uzzânız yok!” demiş, Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem de şöyle buyurmuştu: “Deyin ki: Allah bizim mevlâmızdır. Sizin bir mevlânız yok!” Menât'a gelince, Mekke ile Medine arasında Kadîd'in yanındaki Muşellel'de idi. Huzâa, Evs ve Hazrec kabileleri Cahiliye döneminde onu ta'zim ederler ve Kâbe'yi hacetmeye geldiklerinde tehlîl getirmeye oradan başarlardı. Buhârî 'Âişe'den bunun bir benzerini rivâyet etmiştir. Hakkında Kitâb-ı Azîz'de nas bulunan bu üçü dışında, gerek Arap Yarımada'sında gerekse başka yerlerde Arapların Kâbe'yi ta'zim ettikleri gibi ta'zim ettikleri başka tâğûtlar da vardı. Yalnızca bu üç tâğût'un zikredilmesi, onların diğerlerinden daha meşhur olması yüzündendir.» Bkz: *el-Misbâhu'l-Munîr Fî Tehzîbi Tefsîri İbni Kesîr*, ilgili âyetin tefsîri. Yüce Allah azze ve celle bu âyetlerin devamında bize onların hakikatini haber vererek şöyle buyurmaktadır: “Muhakkak ki onlar sizin ve atalarınızın taktığı bir takım kuru isimlerden ibârettir. Allah onlar hakkında hiçbir delil indirmemiştir. Onlar ancak zanna ve nefislerinin hevasına uyuyorlar. Hâlbuki onlara rableri tarafından bir hudâ da gelmiştir.” [53/Necm: 20] Hudâ: Kendisi vasıtasıyla hak ile bâtlı birbirinden ayırt edebilecekleri bir yol gösterici demektir. Yüce Allah bu âyetlerle atalarına besledikleri hüsnü zandan başka bir dayanakları olmayan müşrikleri kınamaktadır. Dün olduğu gibi bugün de şirki ayakta tutan şey delillerden yüz çevirip atalara uymak değil midir!?

Bu âyetleri ve tartışılmaz delilleri görebildiyse – çünkü bakmak başka şeydir, görebilmek başka şey – evet, görebildiyse, anlarsın ki ibâdet, dua, yardım istemek, medet beklemek, korumasına sığınmak, acizlik içinde el açıp yalvarmak, tevekkül etmek gibi ibâdetleri Allah’tan başkasına yönelten; isterse insanların en hayırlısı, yaratılmışların en üstünü olan Rasûlullah’a yöneltsin; kâfir ve müşrik olur. “O Peygamberimizdir, onunla putlar bir olmaz. Ben ona yalvarırım da, yakarırım da, ondan medet de beklerim” diyen kişiye de ki: “Böyle yaparsan –an-am babam kendisine feda olsun- Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem’in kurduğu îmân ve tevhîd binasını yıkarsın. O senin gibilerin şeytânî vesveselerle kendisine tapmaya kalkışacaklarını bildiği için: «Allah’ım kabrimi tapınılan bir put haline döndürme!» diye dua etmiştir. Bu hadisi İmâm Ahmed Müsned’de, İmâm Mâlik Muvattâ’da rivâyet etmiştir. Şu sözler de yine O’na aittir: “Allah Yahudilere ve Hıristiyanlara lânet etsin. Onlar peygamberlerinin kabirlerini ibâdethâne edindiler.” Bu hadisi Bu-

-hârî ve Müslim rivâyet etmişlerdir. Bu hadisin Ca-bir radiyallahu anh’dan gelen Müslim’in naklettiği diğer rivâyetinde: “Sâlihlerinin kabirlerini ibâdethâne edindiler” buyrulmuştur. Yine Peygamberimiz sallallahu aleyhi ve sellem, Buhârî ve Müslim’in Ummu Seleme radiyallahu anhâ’dan aktardıkları diğer bir rivâyette: “Onlar Allah katında yaratılmışların en şerlileridir” buyurmuştur. Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem’in; kabirleri kireçlemeyi, yükseltmeyi, üzerlerine bina yapmayı, oraları bayram yeri haline döndürmeyi yasakladığı sahih hadislerle sâbit olmuştur. Bu umumî hükümlerden hiçbir kimsenin kabri müstesna değildir. Eğer kendisinin başında toplanılıp ona sığındığı, yalvarıldığı, medet beklenildiği zaman Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem’in kabri bir puta dönüşüyor ise, ondan başkalarının kabri nice olur? ‘Âişe radiyallahu anhâ’dan gelen sahih rivâyette şöyle demiştir: “Nebî sallallahu aleyhi ve sellem, kabri mescid edinilir endişesi yüzünden, açık alana defnedilmedi.” Bu hadisi de Buhârî ve Müslim rivâyet etmiştir. Ya içinde

ölülerin çürümüş kemikleri bile bulunmayan sahte kabirler?! Vallahi bu apaçık bir sapıklıktır. Demek ki evliyalara yalvarıp yakaranlar ile putlara yalvarıp yakaranlar -ortak koşulanlar farklı da olsa- ortak koşma açısından eşittirler. Hatta ma'bedleri türbeler olan zamanımız müşrikleri, eski müşriklerden daha ileri derecede sapıktırlar. Şimdi dördüncü kâideyi iyi dinle!

Dördüncü Kâide

Bil ki, zamanımız müşriklerinin şirki, Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem dönemindeki müşriklerin şirkinden, pek çok yönden daha ağırdır.

Birincisi: Daha önceki sayfalarda gördüğümüz gibi, Müşrikler, ibâdet ve dua ettikleri ilâhlarının kâinatın sevk ve idaresini yaptıklarını iddia etmiyorlardı. Bilakis bu açıdan Allah'ı birliyorlardı. Onların i'tikâdları sadece, ilâhlarının kendileri adına Allah'a ricada bulunacaklarına ve böylelikle belalardan korunacaklarına, nimet, izzet ve ikrâma mazhar olacaklarına inanmaktan ibaretti. Putlara ibâdet ve dua etmelerinin sebebi, onları kâinâtın yaratılmasında, idâre ve sevkinde pay sahibi gördükleri için değildi. Putlara ibâdet ve dua ediyorlardı, çünkü onların, kâinâtın yaratıcısı ve yöneticisi yanında kendileri adına aracılıkta bulunacaklarına inanıyorlardı. Zamanımız müşrikleri ise, ilâhlarını "Gavs", "Kutup", "Evtâd", "Kırklar" gibi isimlerle adlandırıyor ve bunların kâinatta diledikleri gibi tasarruf, idâre ve sevkte bulunduklarını iddia ediyorlar. Bu-

nun sayılamayacak kadar çok örneklerinden sadece birisini nakledeceğiz. *Miftâhu'l-Kulûb* isimli eserde Şemseddîn Nurî Nakşibendî şöyle der: “İlk kutup Bağdat, Şam, Halep beldelerinde tasarruf ederler. Diğer kutuplar da hallerine göre birer ikişer yerde tasarruf ederler. Oraları yönetirler. Hatta kâfirlerin ülkelerini dahi yönetirler. Ancak bunların tasarrufu yönetimi kutuplar kutbunun emri ile olmaktadır. Zîrâ, kutuplar kutbunun tasarrufu dışında kalan iki cihan içinde hiçbir şey yoktur. Bütün eşyayı, bütün ehlullahı kuşatmıştır. İki cihanda iyi kötü her ne olursa onun bilmesi, dilemesi, kalbinin hareket etmesi ile olur.” Bu bâtil iddialara Rabbimiz azze ve celle’nin kılıç gibi keskin ve parlak bir âyeti ile cevap verir ve deriz ki:

﴿ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءُ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنْ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ أَمَرَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴾

“Sizin Allah’tan başka o taptıklarınız, sizin ve atalarınızın taktığı bir takım kuru isimlerden ibârettir.

Allah onlar hakkında hiçbir delil indirmemiştir. Hüküm ancak Allah’a aittir. O, size, kendisinden başkasına tapmamanızı emretti. İşte dosdoğru dîn budur. Ancak insanların çoğu bilmezler.” [12/Yûsuf Sûresi: 40]

İkincisi: Daha önceki sayfalarda geçtiği gibi Mekke müşrikleri de diğer şirk koşanlar da Allah’ın yanı sıra mukarreb meleklerle, nebî ve rasûllere, sâlih ve muttakilere ibâdet ve dua ediyorlardı. Zamanımız müşrikleri ise sefîh, miskin, zalim, câhil, fâsık ve hatta kafir ve müşrikleri veli diye adlandırıp onlara ibâdet ve dua etmektedirler. Üstelik dua ve ibâdetle bulundukları kimselerin kötü hallerini bizzat kendileri rivâyet ederler! Bunun da sayılamayacak kadar çok örneklerinden biri: Erzurum-Kümbet köyünde bulunan “Beynamaz Ahmed Türbesi” dir.

Üçüncüsü: Mekke müşrikleri darlık ve sıkıntı zamanlarda aracı ilâhlarını bırakır, yalnız Allah’a yönelirlerdi. Genişlik ve bolluk zamanlarında ise hem Allah’a hem de Allah ile aralarına edindikleri vasıtalarla yalvarırlardı. Zamanımız müşrikleri ise, dar-

lıkta ve bollukta, sıkıntıda ve ferahlıkta dâima ölümler, türbeler, kubbeler ve mezar taşlarından oluşan ilâhlarına yalvarıyorlar. Hatta sıkıntıya düşülünce daha çok onlara yalvarıyorlar. Yüce Allah Mekke müşrikleri hakkında şöyle buyurmaktadır:

﴿فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلِكِ دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ﴾

﴿٦٥﴾

“Gemiye bindiklerinde dîni/tapınmayı Allah’a halis kılarak yalnız O’na dua ederler, derken Allah onları karaya çıkardı mı derhal şirke koyulurlar...”

[29/Ankebût Sûresi: 65]

Yine şöyle buyurmaktadır:

﴿وَإِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ تَدْعُونَ إِلَّا إِلَٰهًا فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ أَعْرَضُوا﴾

﴿٦٧﴾

“Denizde bir musibet gelip çattınca Allah müstesna bütün yalvarıp durduklarınız kaybolurlar. Sizi karaya çıkarıp kurtarınca hemen yüz çevirirsiniz.” [17/İsrâ Sûresi: 67] Bu ve buna benzer bir çok âyetler Mekke müşriklerin şirkinin darlık zamanlarında yok

olduğunu, onların rahatlıkta şirk koştuklarını ortaya koymaktadır. Şimdi kimin şirki daha büyük!? “Başınıza bir darlık ve sıkıntı geldiğinde kabirlerde yatanlara sığının veya evliyaları yardıma çağırın” diyenlerin ki mi? Yoksa darlıkta Allah’ı birleyerek yalnız O’na dua eden, sıkıntıdan kurtuldu mu, hemen şirk koşanların ki mi? Elbette hem darlıkta hem rahatlıkta devamlı şirk koşanların şirki daha büyüktür.

Bütün bu sebeplerden dolayı zamanımız müşrikleri şirkleri ile kardeşleri olan eski müşrikleri geçmişlerdir. Necis elleri ile yazdıkları necis kitaplarında şirk ve küfre davet ederler. Vallahi Ebû Cehil ve Ebû Leheb gibilerin ömürlerinde bir kez bile söylemedikleri sözleri, onlar sabah ve akşam devamlı söylemektedirler. Allah’tan af ve afiyet dileriz. Hamd olsun Allah’a, Salât ve selâm olsun peygamberimiz Muhammed’e, âilesine ve ashâbına...

الحمد لله رب العالمين

48

[illegible]